

Åpenhet i kommunen - offentleglova

Fredag 4.september 2020 kl 12.30.-13.15 – nytilsatte i
byrådsavdelingene.

Wenche Hildisch, spesialrådgiver ved Byrådets kontor

OUS innrømmer lovbrøt etter å ha lagt ut teiepliktig informasjon på nett

Oslo universitetssjukehus la ut info om psykiatri, abort, barnevern og kreft saman med namn og personnummer til pasientar. Helserettekspert meiner pasientane kan krevje erstatning.

Hans Ivar Moss Kolseth

Journalist

Vegard Venli

Journalist

Publisert 24. juni kl. 06:08

Oppdatert 24. juni kl. 08:50

Oslo

m/revive/www/delivery/ck.php?oaparams=2_bannerid=1187_zoneid=11_cb=d2fd574e66_oadest...

Aftenposten avslører:

Ap-politiker leverte fiktive reiseregninger til Stortinget

FOTO: Jon Olav Nesvold / NTB scanpix

Arbeiderpartiets Hege Haukeland Liadal har krevd tusenvis av kroner fra Stortinget for en rekke reiser som aldri har funnet sted. Hun har også fått penger for å ha vært på familiens hytte og på private reiser i utlandet.

Hvorfor en åpen forvaltning?

- ▶ Forutsetning for et fungerende demokrati
- ▶ Grunnloven § 100, siste avsnitt:

«Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale.»

- ▶ Samtalen må bygge på korrekt og fullstendig informasjon

§ 100 femte avsnitt:

Enhver har rett til innsyn i statens og kommunenes dokumenter og til å følge forhandlingene i rettsmøter og folkevalgte organer. Det kan i lov fastsettes begrensninger i denne rett ut fra hensyn til personvern og av andre tungtveiende grunner.

Korona

- Offentleglova gjelder på vanlig måte.
 - Det er ikke gitt særregler som begrenser allmenhetens innsynsrett.
 - Innsyn er ekstra viktig i krisetider.
- ▶ Arkivlovgivningen gjelder på vanlig måte.
 - Det er ikke gitt særregler som begrenser forvaltningens journalførings- og dokumentasjonsplikt.
 - Journalføring og dokumentasjon er ekstra viktig i krisetider
 - Etterfølgende kontroll.

FHI gjorde ikke risikovurdering før åpning av cruisetrafikk langs norskekysten

Folkehelseinstituttet sier de aldri ble direkte spurt om det var forsvarlig å åpne for cruise langs norskekysten. – Vi oppfattet det ikke som sentralt da, svarer helseministeren.

Torkil Stoltz
Journalist

Maria Knoph Vignæs
Journalist

Trude Furuly
Journalist

Julia Kirsebom Thomassen
Journalist

Hans Ivar Moss Kolseth
Journalist

Paal Wergeland
Journalist

Camilla Wernersen
Journalist

Inghild Eriksen
Journalist

ke risikovurderi... x

næringslivet langs kysten som et argument for at de bør ta starte opp igjen.

Fra: Daniel Skjeldam, konsernsjef i Hurtigruten

Til: Knut Arild Hareide, samferdselsminister

Sendt: 14. mai 2020

Emne: Oppfølging av møte om den finansielle situasjonen og behov for tiltak for oppstart

(...) Hurtigruten er Norges største maritime lærebedrift. (...) Hurtigrutens aktivitet skaper ringvirkninger for to mrd. kr langs kysten, det er 50 prosent høyere sysselsetting i reiselivet i Nord-Norge der Hurtigruten har anløp og selskapets aktivitet bidrar direkte og indirekte til flere tusen arbeidsplasser langs kysten. (...)

I et annet brev fra Hurtigruten sendte til samferdselsdepartementet 16. mai skriver de:

Fra: Torleif Ernsten, Hurtigruten

Til: Ingvild Ofte Arntsen, statssekretær i Samferdseldsdepartementet

Sendt: 16. mai 2020 18:51

Emne: Oppfølging etter møte mellom SD og Hurtigruten

Oslo

<https://felles.intranett.oslo.kommune.no/korona-informasjon/>

Hovedside | [Koronainformasjon](#)

Koronainformasjon

[Utenlandsreiser - ansatte i helse- og omsorgstjenesten](#)

[Korona - retningslinjer for ansatte](#)

[Korona - diverse arbeidsgiver-problemstillinger](#)

[Korona - råd til ledere](#)

[Dokumentbehandling](#)

[Samhandlingsløsninger når du jobber eksternt.](#)

[Grafiske filer](#)

[Beredskapsplaner](#)

[Utenlandsreiser - ansatte i helse- og omsorgstjenesten](#)

Utenlandsreiser - karantene og testing.
Oppdatert 30.07.2020

[Korona - retningslinjer for ansatte](#)

Retningslinjer for ansatte i forbindelse med utbrudd eller mistanke om koronasmitte. Oppd. 12.06.

[Korona - diverse arbeidsgiver-problemstillinger](#)

Spørsmål og svar om korona.
Oppdatert 12.08.2020

[Korona - råd til ledere](#)

Generelle råd til ledere i Oslo kommune knyttet til spørsmål om koronaviruset

[Dokumentbehandling](#)

Informasjon om dokumentbehandling under koronakrisen.

[Samhandlingsløsninger når du jobber eksternt.](#)

Tilpassede arbeidsformer for å begrense smitte mellom ansatte i kommunen.

Hovedside | [Koronainformasjon](#) | [Dokumentbehandling](#)

Dokumentasjon knyttet til Korona/Covid-19

Informasjon om arkivering, journalføring og offentlighetsvurdering av dokumentasjon knyttet til Korona/Covid-19 for alle saksbehandlere i Oslo kommune.

Dokumentasjonsforvaltning knyttet til håndtering av Korona/Covid-19

- [Journalføring og arkivering](#)
- [Innsyn etter offentleglova](#)

[Utenlandsreiser - ansatte i helse- og omsorgstjenesten](#)

[Korona - retningslinjer for ansatte](#)

[Korona - diverse arbeidsgiver-problemstillinger](#)

[Korona - råd til ledere](#)

[Dokumentbehandling](#)

[Samhandlingsløsninger når du jobber eksternt.](#)

[Grafiske filer](#)

[Beredskapsplaner](#)

Åpenhet i kommunen: Flere regler virker sammen

- ▶ Offentleglova – alles rett til innsyn
- ▶ Kommuneloven –
 - bl.a. møteoffentlighet, utvidet innsynsrett for bystyret og dets organer
- ▶ Forvaltningsloven – parterers rett til innsyn
- ▶ Arkivlovgivningen: journalføring – nøkkelen til innsyn
- ▶ Publisering: offentlighetsforskriften setter begrensinger
- ▶ **Her: offentliglova**

Offentleglova § 1 - hovedhensyn

- Åpenhet
- Styrke ytringsfrihet
- Demokratisk deltakelse
- Rettssikkerhet for den enkelte
- Kontroll fra allmennheten
- Tillit til det offentlige

► Dilemma:

Borgernes rett til innsyn i forvaltningen

Forvaltningens behov for handlingsrom og arbeidsro –
beskytte kommunens og privates interesser

Hovedregel

- ▶ **Kommunens dokumenter er offentlige**
- ▶ "Alle" kan kreve innsyn
- ▶ Offentleglova omfatter hele kommunens virksomhet: myndighetsutøvelse, forretningsdrift, personalforvaltning, internadministrasjon

Hva gir loven rett til innsyn i?

- ▶ §§ 3, 4: *Saksdokument, journalar og liknande register for organet*
- ▶ dokument: *ei logisk avgrensa informasjonsmengd som er lagra på eit medium for seinare lesing, lytting, framsyning, overføring eller liknande*

Altså: Teknologinøytralt
(brev, e-post, sms, sosiale medier, mm)

- ▶ § 9: Rett til å kreve en sammenstilling fra databaser
- ▶ § 28: Innsynskravet: Ett dokument, en sak, i rimelig utstrekning saker av en bestemt art.

Unntak

- ▶ Unntak fra offentlighet krever hjemmel
- ▶ Unntakene skiller mellom:
 - skal* unntas - taushetsplikt
 - kan* unntas - avveining av hensyn
- ▶ Unntakene skiller mellom:
 - opplysninger* i et dokument unntas
 - dokumentet* i sin helhet unntas

Unntaksgrupper

1. Forbud mot innsyn - taushetsplikt (skal)
2. Hensynet til interne prosesser (kan) - interne dokumenter – "arbeidsro"
3. Dokumentets innhold (kan)
eks: forhandlingsposisjon, ansettelsessak, rettssaksdokument

§ 16: «inngrep» i at kommunen er *ett organ*

- ▶ «Unntaket i § 14 gjeld heller ikkje for dokument til eller frå ein kommunal eller fylkeskommunal eining på område der einingane har sjølvstendig avgjerdsrett.»
- ▶ Elastisk einingsbegrep (veileder s 117)
- ▶ Varierer fra saksområde til saksområde – følger fullmaktsstrukturene

Merinnsyn

- ▶ Plikt til å vurdere merinnsyn (§11)
- ▶ Gjelder for alle kan-tilfellene
- ▶ Selv om hjemmel for å unnta fra innsyn: merinnsyn må vurderes
- ▶ Vurderingstema: behov for offentlighet veier tyngre enn behov for unntak i den konkrete saken på innsynstidspunktet

Praktisering

- ▶ Innsynsbegjæringer avgjøres «utan ugrunna opphald» - § 29
- ▶ Tolke innsynskravet
- ▶ Vurdere rettsgrunnlaget
- ▶ Sett av tid til vurderingene
- ▶ Foreløpig vurdering ved journalføring (forhåndsklassifisering)

Praktisering

- ▶ Holdning er viktig:
 - praktisering av loven er en del av vår kjernevirksomhet
- ▶ Hovedregelen er offentlighet (meroffentlighet)
- ▶ Fulltekstpublisering av dokumenter

Hjelp

▶ Les loven!

▶ Veileder til offentleglova:

https://www.regjeringen.no/contentassets/3a11886db3604e9d9a049e872564467d/rettleiar_offentleglova.pdf

▶ Informasjonsside om åpenhet på Intranettet:

<https://felles.intranett.oslo.kommune.no/styrende-dokumenter-avtaler-og-regelverk/journalforing-arkiv-og-innsyn/>

Hovedside | Styrende dokumenter, avtaler og regelverk | Journalføring og innsyn |

Offentlighet og innsyn

Journalføring og innsyn

Journalføring og arkivering

Offentlighet og innsyn

Kurs

Offentlighet og innsyn

I denne artikkelen kan du lese sammenfattete informasjon om offentliglova og tips til hva du bør gjøre når du får et innsynskrav. Artikkelen tar også for seg forhåndsklassifisering og publisering på nett er også kort omtalt. Viktigheten av gode innsynsholdninger og gode rutiner understrekes. Oslo kommune skal være en åpen kommune.

1. Innledning
2. Offentlighetsprinsippet
3. Publisering av opplysninger på Internett
4. Forhåndsklassifisering
5. Tolking av innsynskravet
6. Rettsgrunnlag
7. Hovedregel – åpenhet og innsyn
8. Innsyn i «saksdokumenter»
9. Unntak fra innsyn
 1. Unntak krever lovhjemmel
 2. Lovbestemt taushetsplikt
 3. Kan-bestemmelser og merinnsyn

Les artikkelen om offentlighet og innsyn i PDF-format her:

Offentlighet og innsyn 1. november 2017

Journalføring – overordnede prinsipper

- Journalføring er en lovpålagt oppgave – på linje med alle andre oppgaver som skal utføres i kommune
- Alle må bidra og ta ansvar for å følge reglene
- Journalføring og offentlighet er viktige bidrag til et velfungerende demokrati

Journalføring i Oslo kommune

- Oslo kommune består av om lag 50 virksomheter (etater, bydeler, foretak, byrådsavdelingene, bystyrets organer).
- Det er bestemt (i arkivinstruksen) at hver virksomhet er arkivdannende og har sitt eget arkiv.
- Dokumenter som sendes mellom virksomhetene skal journalføres – også de som kan unntas offentlighet i medhold av offentliglova § 14 første ledd.

Huskeliste for å vurdere om noe skal journalføres eller ikke

- Vær bevisst ved vurderingen
- Innholdet i dokumentet er avgjørende
- Det spiller ingen rolle om dokumentet har form av en e-post eller en sms og ikke et brev
- Tenk hele tiden på formålet med journalføringen
- Ta stilling til journalføring fortløpende
- Husk å tenk på overskriften og

Oslo

Hjelp

- ▶ Diskuter med hverandre
- ▶ Bruk juristene i egen avdeling
- ▶ Kontakt Byrådets kontor
Meld deg på kurs

TAKK FOR MEG!

Oslo